

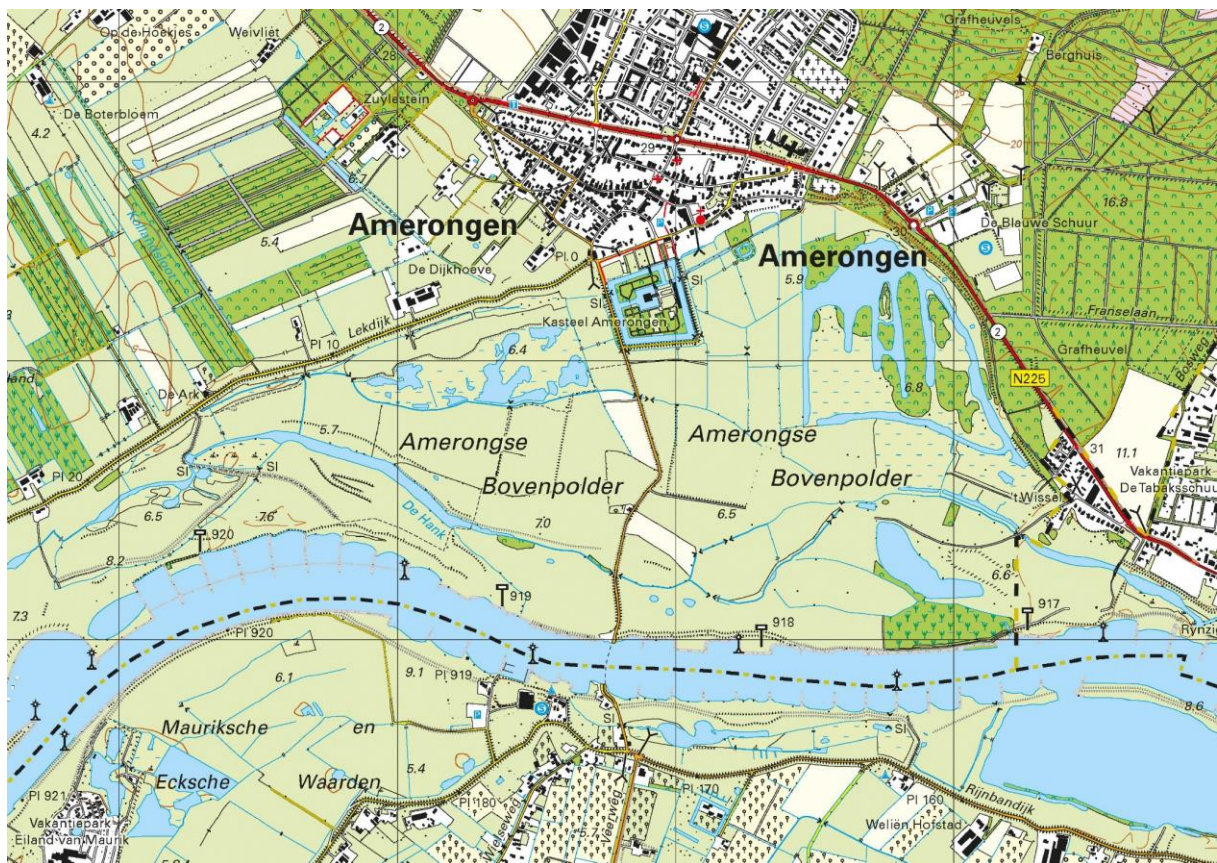
Bevers Kasteel Amerongen

Notitie van de Zoogdierverseniging

Datum	15 juli 2022
Projectnummer	2022.010G
Projectnaam	Bever Kasteel Amerongen
Opdrachtgever	Stichting Kasteel Amerongen
Kwaliteitscontrole	MAURICE LA HAYE
Status	Definitief
Auteur(s)	Vilmar Dijkstra & Chris Achterberg
Projectleider	Vilmar Dijkstra
Documentnummer	N2022.007

1. Inleiding

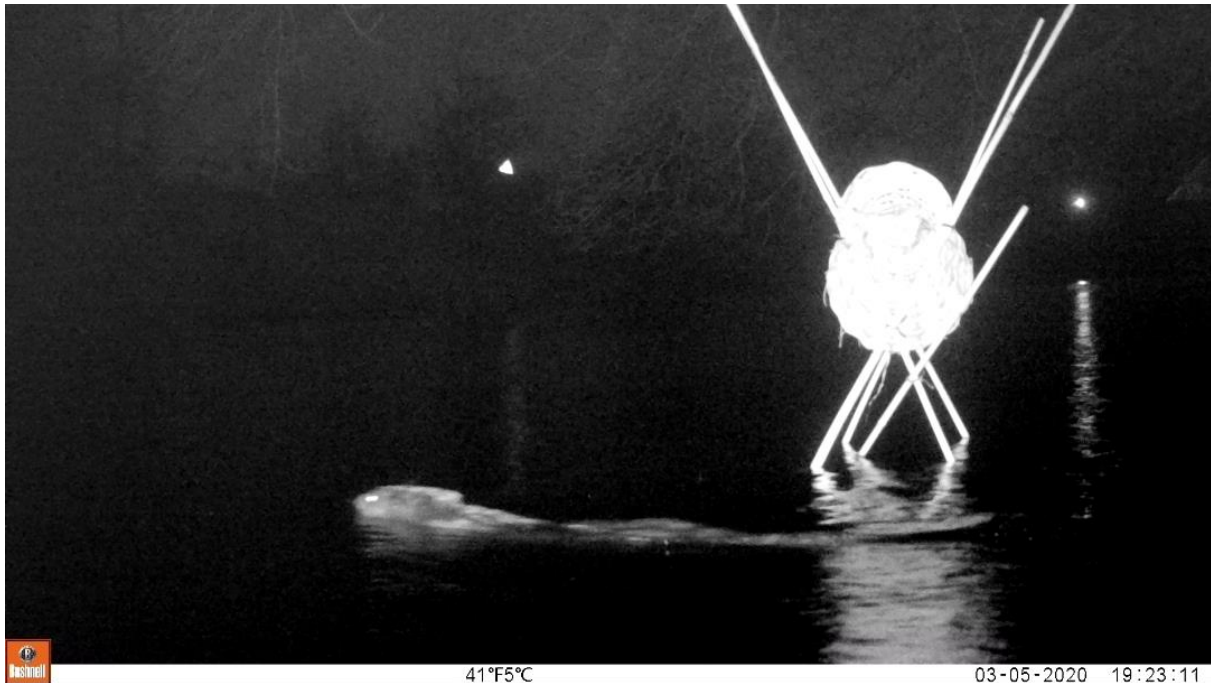
Kasteel Amerongen (Stichting Kasteel Amerongen) ligt aan de zuidrand van het dorp Amerongen in de uiterwaarden van de Nederrijn (afbeelding 1). In de uiterwaarden bij Amerongen zijn al jaren bevers aanwezig. Aan de buitenzijde van de kade die aan drie kanten de gracht van Kasteel Amerongen omgeeft (een zomerkade, altijd al in eigendom van de Stichting, maar sinds kort ook weer in het volledige beheer van de Stichting), werden in 2017 voor het eerst bevervraatsporen aan bomen waargenomen. Cameraval-opnamen en waarnemingen van bever in de gracht van het kasteel zijn er vanaf 2020 (afbeelding 2). In december 2021 wordt bij een tiental monumentale beuken op twee eilanden in de gracht rondom het kasteel de bast van de bomen gegeten. Daarnaast werden bij een tweetal dunnere beuken de stammen om geknaagd. De Stichting Kasteel Amerongen heeft eerst fijn gaas rond de stammen aangebracht. In januari 2022 is op de oevers van de twee eilanden in de gracht schrikdraad aangebracht om de bomen te beschermen.

Afbeelding 1. Kasteel Amerongen aan de zuidzijde van het dorp Amerongen aan de rand van de Amerongse Bovenpolder.

Begin 2022 heeft de Stichting contact opgenomen met de Zoogdierverseniging voor advies hoe om te gaan met de bever(s) op het terrein van het kasteel. Hoe kan verdere schade aan de monumentale beuken voorkomen worden? Hoe wordt schade door graverij van de bever(s) aan de zomerkade rond de kasteelgracht en de fundamente van gebouwen en bruggen op het kasteelterrein voorkomen? Hierbij is ook van belang dat graafschade aan het westelijk deel van de zomerkade grote risico's

opleveren voor de gemeentelijke weg (Rijnsteeg). Deze weg loopt over de zomerkade van Amerongen naar de veerpont over de Neder-Rijn naar Eck en Wiel.

Afbeelding 2. Cameraval-opname op 3 mei 2020 van een bever in de gracht van Kasteel Amerongen (foto: Ruud Elbertse).

2. Materiaal en methode

Op 10 februari 2022 heeft een eerste verkennend veldbezoek plaatsgevonden. Hierbij waren aanwezig Ruud Elbertse (Stichting Kasteel Amerongen), Vilmar Dijkstra en Koen van Veen (Zoogdierverseniging) en Chris Achterberg (Achterberg Ecologie & Natuurfotografie). Er is gesproken over de gevolgen van de aanwezigheid van de bever, waaronder het risico van beverholen in de zomerkade rond het kasteel en in de oevers op het kasteelterrein. De schade aan bomen op de eilanden in de gracht en de genomen maatregelen om schade aan monumentale bomen te voorkomen is eveneens bekeken. Er is gekeken op welke manier de bever de gracht kan bereiken. Daarnaast is besproken of onderzoek op korte termijn zinvol is om een beeld te krijgen van het gebruik van het terrein door de bever en om tot een oplossing te komen om verdere schade te voorkomen.

Om de oever van de zomerkade waarover de weg naar de veerpont loopt aan de kasteelzijde te kunnen inspecteren is besloten om eerst met een maaiboot de overhangende bramen en het riet weg te halen. Dit is gebeurd op 16 februari. Voor de andere oevers waren geen maaierwerkzaamheden noodzakelijk. Op 18, 23 en 25 februari zijn vervolgens alle oevers op het kasteelterrein systematisch afgezocht op sporen en holen van de bever. Daarnaast is de westelijke, buitendijks gelegen teensloot geïnspecteerd om te achterhalen of er door de bever holen vanuit deze sloot zijn gegraven in de

zomerkade en onder de weg. Er is daarbij in een waadpak door het water langs de oever gelopen en met een stevige stok is onderwater gezocht naar openingen die op een hol wijzen (afbeelding 3). Verder is gelet op vraat- en andere sporen van de bever op het wateroppervlak en de oever.

Afbeelding 3. Op zoek naar holen van de bever in de oever (foto: Monique Achterberg).

3. Resultaten

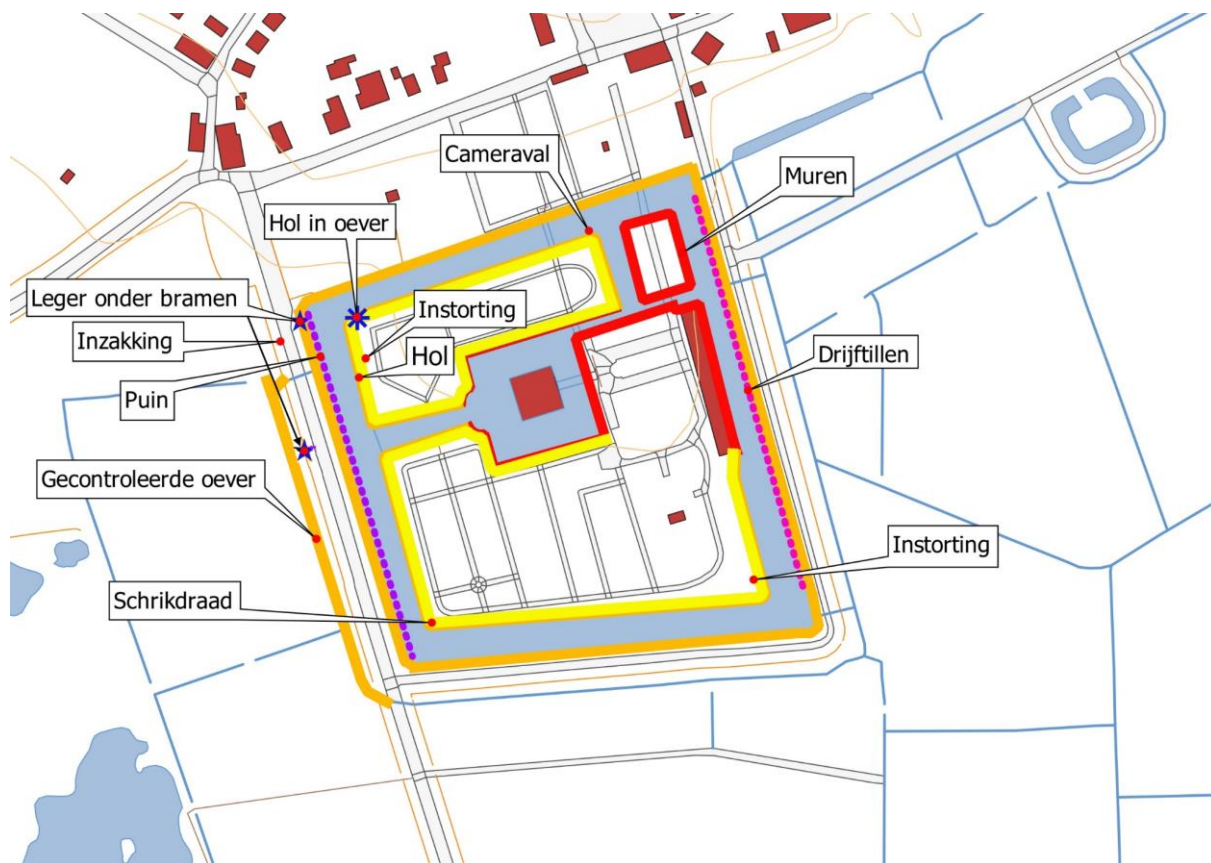
3.1 Inschattingen eerste veldbezoek

Uit het eerste bezoek op 10 februari werd geconcludeerd dat bevers alleen het kasteelterrein kunnen bereiken door de zomerkade lopend over te steken. Als dat regelmatig wordt gedaan zijn daarvan duidelijke sporen aan te treffen in de vorm van wissels. Aangezien er geen wissels werden aangetroffen en er op het kasteelterrein al geruime tijd verse vraatsporen aanwezig waren, werd geconcludeerd dat er sprake is van minimaal één bever die het kasteelterrein als vast leefgebied gebruikt (territorium). De zomerkade is dusdanig hoog en ligt dusdanig dicht tegen het water aan dat wordt ingeschat dat er hier een groot risico is op graafschade door de bever en dan met name het westelijke deel van de zomerkade waarop zich de Rijnsteeg bevindt. Dit deel is namelijk begroeid met houtig gewassen en bramen. Het advies was om zo snel mogelijk de oevers binnen het kasteelterrein te inventariseren op holen van de bever en dan met name het deel waar de Rijnsteeg loopt.

3.2 Onderzoek oevers

Bij het afzoeken van de oevers is één beverhol gevonden in de noordwest-punt van het noordelijk

eiland in de gracht (afbeelding 4). Enkele tientallen meters hier vandaan zit een instorting in het eiland. De instorting komt onder de grond uit in het water van de gracht. De ingang onder water in de oever was op dat moment te klein voor een bever. Het is onduidelijk of de instorting door graverij van een bever is veroorzaakt of een andere oorzaak heeft, bijvoorbeeld (muskus)rat of onder spoeling. Enige tientallen meters naar het zuiden is in de oever door de bever een nis-achtig ondiep hol op de waterlijn gegraven (afbeelding 5).

Afbeelding 4. Situatie rond de bever op het terrein van kasteel Amerongen in februari 2022 (oranje/bruine lijnen; onderzochte oevers, rode lijnen; oevers met muren, gele lijnen; oevers met schrikdraad, paarse stippellijn; oever met veel puin, roze stippellijn; oever met drijfkillen).

Bij de zuidoost-punt van het zuidelijke eiland is wederom een instorting aanwezig. Er is een relatief kleine holte en geen opening naar het water ter plekke. De oorzaak van deze instorting was niet vast te stellen.

Op het talud van de zomerkade waarop de Rijnsteeg ligt, werd dichtbij het einde van de muur om de kasteeltuin (noordzijde) een leger van een bever gevonden. Het leger bevond zich een kleine meter boven de waterlijn onder het braamstruweel (afbeelding 4). Er waren hier duidelijke wissels vanuit het water naar het leger. Boven de waterlijn was er geen doorlopend hol aanwezig in het talud van de zomerkade. Ter plekke is uitgebreid gezocht naar een eventuele ingang van een hol onder water. Er is echter geen ingang gevonden. Wat het zoeken naar hollen langs de oever langs de Rijnsteeg echter lastig maakt is de grote hoeveelheid puin onder water. Waaronder stukken beton van ongeveer een halve bij een halve meter. Hierdoor kan de ingang van een hol dieper in het water onder het puin door gemist zijn.

Afbeelding 5. Ondiep hol in de oever van het noordelijke eiland, gemaakt door een bever (foto: Chris Achterberg).

Enkele tientallen meters zuidelijker zit aan de buitendijkse kant van de zomerkade aan de westrand tegen de weg een verzakking (afbeelding 4). Deze verzakking is zeker een jaar eerder opgevuld met bakstenen, er is al gras overheen gegroeid. Het is niet meer te achterhalen wat de oorzaak is van deze verzakking.

De brede buitendijks gelegen teensloot aan de westzijde van de zomerkade is ook geïnspecteerd op hopen en sporen van de bever. De diepte van de sloot is heel wisselend. Er zijn geen hopen aangetroffen.

Bij het oostelijk deel van de zomerkade speelt een andere factor die het missen van hopen in de oever kan veroorzaken. Hier zijn meerdere grote drijftillen aanwezig (vooral) bestaande uit wortels van gele lis. Onder deze drijftillen door kan een bever de oever bereiken en een hol graven. Bij het lopen om de grote drijftillen heen bleek het water te diep voor een waadpak en *kon de oever ter plekke niet gecontroleerd* worden op hopen.

3.3 Vraatsporen

Overall langs de oevers zijn vraatsporen in de vorm van aan- en afgeknaagde takken en stammen te vinden. Het gaat vooral om wilgen, een enkele meidoorn, zwarte els en es. Op verschillende plekken heeft de bever op de oever gegraven naar de wortelstokken van riet. In het water drijven verspreid geschilde takken en afgebeten stukken van riet en gele lis. Op het zuidelijke eiland zijn zeven monumentale beuken geschild op bever-hoogte. Op het noordelijke eiland zijn een drietal monumentale beuken beschadigd door vraat. Twee dunne beuken zijn omgeknaagd. Eén is een vierstammige beuk waar op één na alle stammen omliggen. De andere beuk ligt deels in het water, in februari 2022 werd hier regelmatig door de bever van de bast gegeten (afbeelding 6).

Het aangebrachte schrikdraad, gaas en antivraatmiddel voorkomt op dit moment dat er van de grote beuken bast geschild wordt door de bever.

Afbeelding 6. Omgeknaagde beuk waar de bever regelmatig van de bast eet (foto: Chris Achterberg).

3.4 Onderzoek mogelijk hol westzijde zomerkade Rijnsteeg

In april meldde een muskusrattenbestrijder van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden graafsporen aan de westzijde van de zomerkade waarover de Rijnsteeg loopt. Op 28 april is de teensloot die hier loopt vanaf de oever opnieuw afgezocht op sporen van bever. Aangekomen bij de gemelde locatie met graafsporen gleed een bever vanonder de dichte bramen de teensloot in. Bij onderzoek van de locatie onder de bramen bleek het te gaan om een ondiep leger op de zomerkade. Er was geen sprake van dieper graafwerk de zomerkade in.

Meer naar het zuiden was een brede wissel zichtbaar op beide zijden van het talud van de zomerkade. De bever wisselt in het voorjaar blijkbaar regelmatig van het kasteelterrein naar de westelijk gelegen uiterwaarde. Vraatsporen waren niet te vinden op de westzijde van de zomerkade van de Rijnsteeg. Waar de teensloot erg ondiep wordt, en bijna geen water meer voert, sluit deze aan op een diepere sloot die naar het westen loopt. Hier was een duidelijk uitstapplaats, waarschijnlijk van bever en een wissel een stuk het ondiepe deel van de teensloot in. De sloot naar het westen komt uit bij een kleine plas in de uiterwaarden. Bij de zuidoostpunt van deze plas zijn aan wilgen knaag- en vraatsporen van bever zichtbaar. Bij deze locatie ligt een duidelijke wissel over een lage kade naar een andere sloot ten zuiden.

Gezien de wissel die over de zomerkade loopt is het hoogst waarschijnlijk dat de sporen ten westen van de Rijnsteeg van dezelfde bever zijn als die binnen de zomerkades rond het kasteel. Het lijkt minder waarschijnlijk dat het hier om sporen van een bever gaat afkomstig van de dichtstbijzijnde burcht in de westelijke Amerongse Bovenpolder. Deze burcht bevindt zich op ongeveer 1500 meter van de Rijnsteeg.

Afbeelding 7. Het leger in een door de bever gegraven nis op de westzijde van de zomerkade van de Rijnsteeg (foto: Chris Achterberg).

3.5 Aantal aanwezige bevers

Op grond van de hoeveelheid verse sporen gaat het waarschijnlijk om één bever. De bever is waarschijnlijk een jong volwassen dier die nadat hij/zij het geboorte-territorium verlaten heeft, zich heeft gevestigd in de kasteelgracht.

3.6 Bevers in de omgeving

Het Utrechts Landschap geeft aan dat in de oostelijke Amerongse Bovenpolder momenteel twee burchten in gebruik zijn. Het is onbekend om hoeveel dieren het gaat en of er sprake is van één of twee beverfamilies (territoria).

Volgens de muskusrattenbestrijding bevinden zich in de westelijke Amerongse Bovenpolder twee beverterritoria.

4. Scenario's en uiteindelijke keuze

In dit hoofdstuk volgen enkele scenario's die gevolgd kunnen worden om schade aan en om het terrein van kasteel Amerongen te voorkomen.

4.1 Scenario 1: Niets doen

Bij dit scenario wordt niet verder ingegrepen en wordt gekeken hoe de situatie zich verder ontwikkelt. Dit scenario kent echter grote risico's omdat het op termijn nagenoeg zeker is dat de bever in de zeer kwetsbare oever van de zomerkade gaat graven onder de Rijnsteeg. Daardoor

ontstaat een zeer gevaarlijke situatie voor het verkeer. Daarnaast zal de bever blijven knagen aan de te behouden aanwezige monumentale houtige begroeiing (eik en beuk). De bever zal dan ook blijven graven in de oevers van de eilanden in de kasteelgracht en daardoor schade veroorzaken aan oevers. Hierdoor wordt het monumentale karakter van het terrein aangetast. De huidige genomen voorzieningen om de begroeiing te sparen (gaas rond bomen en schrikdraad), zullen op termijn niet voldoen. Het gebruikte gaas is te dun en door bevers door te knagen en het schrikdraad kunnen de bevers ontwijken door er onderdoor te graven.

Dit scenario wordt als ongewenst beoordeeld.

4.2 Scenario 2: Aanbrengen van oeververdediging om graafschade te voorkomen

Een tweede scenario is het toepassen van een vorm van oeververdediging om te voorkomen dat de bever in kwetsbare oevers gaat graven. Daarbij is het uitgangspunt dat het kasteelterrein bereikbaar blijft voor de bever. Hierbij moet bedacht worden dat bevers in oevers blijven graven, zolang deze geschikt zijn (combinatie van water van minimaal 0,5 m diep met een hogere oever, het liefst begroeid met houtige gewassen of ruigte). Dit doen ze ook als ze al meerdere holen of burchten hebben. De oeververdediging kan uitgevoerd worden in de vorm van gaas in de oever of in de vorm van stalen damwand. Houten beschoeiing en houten damwand zijn niet beverbestendig en zijn daarom ongeschikt om toe te passen. Er zijn nieuwe technieken waarbij gaas tot 4 m diep in de oever aangebracht kan worden zonder uitgebreide graafwerkzaamheden. Het gaas moet minimaal 0,5 tot 1 m dieper worden aangebracht dan de diepte van de gracht (zijnde circa 2 m). De kosten van deze techniek zijn relatief hoog en bedragen ongeveer € 180,- tot € 200,- per strekkende meter. Stalen damwand levert dezelfde bescherming als ingegraven gaas, maar hiervan zijn de kosten met ongeveer € 500,- tot € 750,- per strekkende meter aanzienlijk hoger. De verdediging van een deel of delen van minder kwetsbare oevers kan achterwege gelaten worden zodat de bever daar de mogelijkheid heeft om holen of burchten te construeren zonder overlast te veroorzaken. Dat zou bijvoorbeeld ook kunnen gelden voor het deel waar zich momenteel een beverhol bevindt (zie 3.2).

Naast de oeververdediging zullen dan ook de te behouden bomen en struiken beter beschermd moeten worden tegen vraat van de bever, wat de kosten nog verder verhoogd. Hoe dit gedaan kan worden wordt weergegeven in het volgende scenario.

Al deze handelingen zijn ontheftingsplichtig.

Vanwege de zeer hoge kosten wordt dit scenario als niet gewenst beoordeeld.

4.3 Scenario 3: Verwijderen van het voedsel voor de bever

Een derde scenario is het zoveel als mogelijk verwijderen van het voedsel voor de bever, of het voor de bever zoveel als mogelijk onbereikbaar maken van dat voedsel. Hiermee wordt het gebied ongeschikter gemaakt voor de bever. Met het aanbrengen van het schrikdraad op een groot deel van de oevers op het kasteelterrein is dat al deels gedaan. Al kan de bever, op termijn, reageren door onder het schrikdraad door te graven. Hoewel de monumentale beuken momenteel enigszins zijn beschermd met gaas, is dit gaas niet van voldoende kwaliteit om de bevers echt tegen te houden. Daarvoor zou gaas moeten worden gebruikt van minimaal 1 meter hoog en met een minimale

draaddikte van 2 mm. Het gaas moet aan de grond worden vastgezet met pinnen om te voorkomen dat bevers het omhoog duwen (zie ook www.kenniscentrumbever.nl). Daarnaast dienen dan ook de voor bevers eetbare soorten bomen en struiken (onder andere wilgen (spec), populieren (spec), beuk, eik, hazelaar, es, vogelkers, lijsterbes) op alle oevers (ook van de zomerkade) verwijderd te worden, of de bomen en struiken moeten ontoegankelijk worden gemaakt met gaas of een beverkerend raster. Soorten die niet of nauwelijks door bevers worden gegeten (zwarte els, esdoorns (spec), kastanjes (spec), meidoorns (spec), rozen (spec), sleedoorn), kunnen juist gespaard worden of worden aangeplant om te voorkomen dat de oevers te kaal worden.

Momenteel zijn er binnen de zomerkades van het kasteel nog maar enkele voor de bever eetbare soorten bomen en struiken over. Een aantal wilgen is door de bever zelf al opgegeten. Veel wilgenzaailingen worden bij het reguliere onderhoud van het kasteelpark al afgemaaid of afgezaagd. Op dit moment staat er nog één grotere wilg op de oever bij de kasteeltuin. In mei is de bever druk bezig om aan deze boom te knagen en heeft een stam van de meerstammige boom geveld. Op de oostoever van de zomerkade met de Rijnsteeg staan nog enkele essenzaailingen met een stamdiameter van ongeveer 25 cm. Op deze bomen zijn enige oude plekken aanwezig waar de bever de bast van deze bomen gegeten heeft. Het verwijderen of beschermen van de laatste wilg(en) en essen is nog zinvol.

Bevers eten vooral in het zomerseizoen ook veel kruiden. Het is ondoenlijk om dit allemaal af te scherpen, maar er wordt verwacht dat de bever bij gebrek aan eetbare houtige begroeiing zich niet kan handhaven met alleen kruiden. Vervolgens kan afgewacht worden of de bever vanzelf het gebied verlaat, maar dat kan enige tijd duren waarin het gevaar blijft bestaan dat de bever holen graaft in de zomerkade en deze ondermijnt, met mogelijk vooral grote gevolgen voor het verkeer op de Rijnsteeg. Daarom is het verstandiger om de voorgestelde werkzaamheden te combineren met het wegvangen en verplaatsen van de bever (zie 4.4).

Deze handelingen zijn ontheffingsplichtig.

4.4 Scenario 4: Vangen en verplaatsen of doden van de bever

De situatie op het kasteelterrein is dusdanig dat het eigenlijk ongewenst is dat er op het terrein bevers aanwezig zijn. Het vangen en verplaatsten of doden van de bever is daarom een volgend scenario. Dit is alleen zinvol als deze maatregel wordt gecombineerd met het ontoegankelijk maken van het kasteelterrein met behulp van een beverkerend raster, want anders zullen andere bevers vroeg of laat opnieuw het kasteelterrein als leefgebied gaan gebruiken.

Het vangen van de bever kan worden uitgevoerd met zogenaamde levend-vang-kooien, waarna de bever wordt losgelaten op een nader te bepalen locatie, of wordt gedood. Omdat het gaat om een beperkt aantal bevers (waarschijnlijk één exemplaar), kan overwogen worden deze los te laten in de Lek, maar dat kan alleen als er al een beverkerend raster is aangebracht, anders zal de bever direct weer terugkeren naar zijn territorium.

Deze handelingen zijn ontheffingsplichtig.

Een beverkerend raster moet 1,2 m hoog zijn. Daarnaast is het belangrijk om het gaas met een hoek van 90 graden ong. 30 cm op de grond door te laten lopen, aan de kant waar de bever vandaan komt. Dit voorkomt dat bevers onder het hekwerk gaan graven. Zet het gaas dat op de grond komt daarvoor goed vast met pinnen. Een meer onderhoudsvriendelijkere optie is om het raster 20 cm in te graven en ong. 30 cm onder de grond door te laten lopen. Het gaas dient een maaswijdte te hebben van maximaal 15 bij 15 cm. De draaddikte moet minimaal 2 mm zijn (zie ook www.kenniscentrumbever.nl).

Het beverwerend raster moet dan langs de binnenkant van de zomerkade worden aangebracht om problemen met de Rijnsteeg te vermijden. Het plaatsen van een raster is noodzakelijk langs de westelijke zomerkade waar de Rijnsteeg op ligt en op of langs de zomerkade ten zuiden en oosten van het kasteel. Aan de noordzijde van het kasteelterrein bevindt zich een hoge muur aan drie zijden van de tuin. Hier is dus geen nieuw te plaatsen raster nodig. Wel is het zaak het raster aan de west- en oostzijde goed te laten aansluiten op de bestaande muur. Een beverkerend raster laten plaatsen kost ongeveer €25,- tot €30,- per strekkende meter. De totale lengte waar raster geplaatst zou moeten worden is ongeveer 825 meter en dat brengt de kosten voor een beverkerend raster op ongeveer €20.000,- tot €25.000.

Om te voorkomen dat de bevers tijdens een hoogwater over het raster zwemmen moet goed bekeken worden waar het raster geplaatst gaat worden. Als niet voorkomen kan worden dat de bevers bij een hoogwater over het raster gaan, dan kan het noodzakelijk zijn om na een hoogwater bevers weg te vangen en buiten het raster te plaatsen. Dit kan waarschijnlijk ook opgelost worden door een aantal doorlooppootjes toe te passen (zogenaamde dassenpoortjes), die onder normale omstandigheden vast staan en pas nadat er na een hoogwater een bever over het raster is gekomen buitendijks gericht opengezet worden (de bever kan dan niet meer terug het kasteelterrein op). De kans dat er zich tijdens een hoogwater een bever op het kasteelterrein gaat ophouden kan daarnaast aanzienlijk verkleind worden door het aanbieden van goede hoogwatervluchtplaatsen in de naastgelegen uiterwaarden. In het oostelijke deel van de Amerongse Bovenpolder is dit niet noodzakelijk, omdat de bevers daar al een hoogwatervluchtplaats hebben in de vorm van de aanliggende stuwwal. In de westelijke Amerongse Bovenpolder zijn waarschijnlijk geen hoogwatervluchtplaatsen aanwezig die ook bij echt hoge rivierwaterstanden functioneel zijn.

4.5 Overleg over de scenario's

Op 20 mei heeft overleg plaatsgevonden met de Stichting Kasteel Amerongen, de Gemeente Utrechtse Heuvelrug, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de Zoogdiervereniging. Er is gekozen voor de volgende aanpak:

- Voorbereiding voor het verdrijven of wegvangen en daarna weren van de bever door het aanvragen van een ontheffing van de Wet Natuurbescherming. De onderhavige notitie kan daarbij als begeleidend document worden gebruikt.
- Verwijderen, dan wel ontoegankelijk maken van de overgebleven voor bever eetbare bomen en struiken, die niet zijn afgeschermd door schrikdraad.
- Voorbereiding voor het plaatsen van een beverwerend raster in de vorm van vaststellen exacte plaatsing, kosten en financiering.

Als de ontheffing is verkregen kunnen de benodigde werkzaamheden worden uitgevoerd:

- Verwijderen, dan wel ontoegankelijk maken van bomen en struiken om de bever te stimuleren het gebied te verlaten
- Plaatsen raster met dassenpoortjes

Als de bever na het plaatsen van het raster nog steeds niet uit eigen beweging vertrokken is:

- Vangen bever en vrijlaten in de Lek

5. Conclusies en adviezen

Het initiële veldbezoek en de inventarisatie van de oevers hebben duidelijk gemaakt dat er zich op het kasteelterrein een beverterritorium bevindt en dat zich hier waarschijnlijk één bever ophoudt. Dit dier gebruikt sinds het voorjaar ook de buitendijkse delen ten westen van het kasteelterrein.

Als meer zekerheid gegeven moet worden over het aantal aanwezige bevers, dan is het noodzakelijk om een cameraval in te zetten met een voerplaatsje met appels om dit in beeld te krijgen. Daarbij moet bedacht worden dat in het voorjaar jonge bevers op zoek gaan naar een eigen territorium en een partner. Het kan dus zijn dat er zich op korte termijn een partner gaat vestigen als deze nog niet aanwezig is.

Er is minimaal één beverhol aangetroffen, die zich bevindt in een weinig kwetsbare oever van het noordelijke kasteeliland. Er lijken momenteel geen holen aanwezig te zijn in de oevers van de zomerkade. Al moet hierbij enige voorzichtigheid betracht worden, omdat door puin en drijftillen langs de oever holen gemist kunnen zijn. Om hier meer zekerheid over te verkrijgen wordt aanbevolen om met een snorkelaar in ieder geval de oever langs de Rijnsteeg nader te inspecteren. Tot die tijd dient de Rijnsteeg regelmatig gecontroleerd te worden op scheuren in het asfalt, die wijzen op ondergraving van het wegdek. Maar ook daarna moet deze controle plaatsvinden, zolang er bevers op het terrein aanwezig zijn.

Er is voor gekozen om een ontheffingsaanvraag in te dienen om werkzaamheden uit te kunnen voeren die nadelig zijn voor deze bevervestiging. Daarbij wordt het kasteelterrein zoveel als mogelijk ongeschikt gemaakt voor bevers (weghalen of ontoegankelijk maken van eetbare houtige begroeiing) en een beverkerend raster geplaatst. Aanvankelijk kan de bever het raster nog passeren, maar als het dier niet uit eigen beweging vertrekt zal het gevangen worden in de Lek worden losgelaten, waarna het raster wordt dichtgezet..

De Zoogdierverseniging adviseert om in overleg te blijven met de verschillende partijen die op en rond het kasteelterrein belangen hebben (Stichting kasteel Amerongen, gemeente vanwege de Rijnsteeg, provincie als bevoegd gezag, waterschap als beheerder van keringen). Het kan daarbij handig zijn om ook eventueel naastgelegen grondeigenaren/beheerders in dat overleg te betrekken.

Buiten het kasteelterrein bevindt zich buitendijks aan de westkant van de zomerkade een teensloot (in beheer bij de Stichting). Vanuit deze teensloot kunnen bevers vooral bij opkomend rivierwater hopen in de zomerkade gaan graven en daarbij de Rijnsteeg ondermijnen. Het advies is om op termijn deze teensloot te dempen (dan is echter compensatie noodzakelijk), te verleggen of binnen het raster op te nemen dat de bever van het kasteelterrein moet weren. Als bevers een goede

hoogwatervluchtplaats tot hun beschikking hebben, dan zal de graafdruk in deze teensloot waarschijnlijk flink worden gereduceerd.

Het toepassen van beverkerend raster rond het kasteelterrein ontnemt de bevers, die eventueel in de westelijke Amerongse Bovenpolder verblijven een hoogwatervluchtplaats. Om te voorkomen dat bij hoge rivierwaterstanden de bevers in de zomerkade gaan graven en de Rijnsteeg ondermijnen, of zelfs in de primaire waterkering, de Lekdijk tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede, gaan graven (in beheer bij het waterschap), is het aan te bevelen om één of meerdere hoogwatervluchtplaatsen in de westelijke Amerongse Bovenpolder aan te leggen.

De Zoogdierverseniging raad af om alle bevers die (in de toekomst) overlast gaan geven en waarvan is besloten dat ze verwijderd moeten worden, in de Lek los te laten. De reden daarvoor is dat dit (te) veel sociale stress tot gevolg heeft bij bevers die langs de Lek gevestigd zijn, of in watergangen leven die op de Lek uitmonden. Maar ook de dieren die in de Lek worden losgelaten zullen meer stress ervaren als die gebieden langs de Lek al vol met bevers zitten en daarnaast geconfronteerd worden met de disperseerders die van nature al van de Lek gebruik maken om een eigen gebied en partner te zoeken. De overleving van de losgelaten bevers zal waarschijnlijk snel afnemen bij het volledig gevuld raken van de territoria langs de Lek. Vooral bij families die eventueel langs de Lek worden losgelaten zal de overleving waarschijnlijk klein zijn.